

Urologie

Nefrectomie

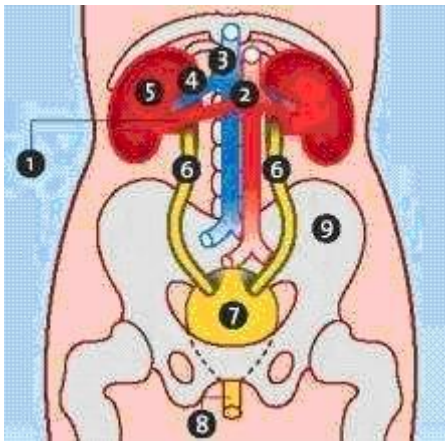
verwijderen van een nier

Inleiding

U heeft met uw uroloog afgesproken dat uw nier geheel of gedeeltelijk wordt verwijderd. Uw uroloog heeft u geïnformeerd over de ingreep, de voorbereidingen, de mogelijke complicaties en de nazorg. Hier kunt u alles nog eens rustig nalezen.

Ligging en functie van de nieren

De ligging van de nieren

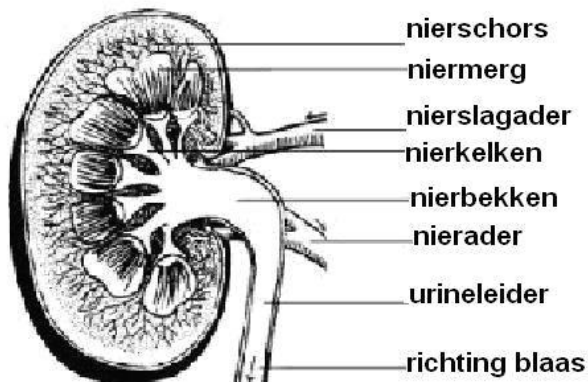
1. nierslagaders
2. aorta
3. onderste holle ader
4. nier
5. nier
6. urineleiders
7. blaas
8. plasbuis
9. bekken

Figuur 1. ligging van de nieren

Een mens heeft twee nieren. Deze boonvormige organen bevinden zich aan weerszijden van de wervelkolom, achterin de buikholte. Ze liggen dus eigenlijk op de overgang van rug en zijde.

De nieren worden gedeeltelijk door het onderste paar ribben bedekt. Als u met uw hand de ribben op de rug naar beneden afloopt, dan bent u bij de onderste rib ongeveer halverwege de nier beland. De rechter nier ligt altijd wat lager dan de linker nier, omdat de lever de rechter nier wat naar beneden duwt.

Anatomie van de nieren

Figuur 2. dwarsdoorsnede nier

Aan de binnenkant van de nier bevindt zich het nierbekken. Dit is een klein reservoir voor de opvang van de door de nier geproduceerde urine. Vanuit het nierbekken loopt de urineleider naar de blaas. Aan het eind van de urineleider, bij de uitmonding in de blaas, bevindt zich een soort ventiel. Dit verhindert dat urine vanuit de blaas naar de nier terugstroomt.

De functie van de nieren

De nieren voeren water en afvalstoffen uit ons lichaam af. Al het vocht dat u inslikt wordt via het darmkanaal opgenomen in het lichaam. Als blijkt dat er in het lichaam te veel vocht aanwezig is, dan wordt dat via het bloed naar de nieren vervoerd en vervolgens als urine uitgescheiden. De nieren zijn bijzonder efficiënt. In minder dan een uur kunnen de nieren al het bloed in uw lichaam volledig reinigen. U kunt dan ook met gemak één nier missen. U heeft zelfs aan een halve (goed functionerende) nier genoeg voor voldoende bloedreiniging.

Verwijderen van een nier

Waarom moet een nier verwijderd worden?

In de meeste gevallen moet een nier worden verwijderd vanwege een kwaadaardig gezwel. Of, minder vaak, vanwege een goedaardige nieraandoening.

Enkele voorbeelden van **goedaardige** nieraandoeningen zijn:

- een cystenier (een cyste is een met vocht gevulde holte in een orgaan);
- verschrompeling van de nier;
- ophoping van pus in de nier;
- een chronische nierbekkenontsteking, zonder uitzicht op herstel;
- een nier die niet of slecht functioneert.

Enkele voorbeelden van **kwaadaardige** nierziekten zijn een:

- niercelcarcinoom vroeger ook wel Grawitz-tumor genoemd, (een kwaadaardig gezwel in nierschors of -merg);
- pyelum-uretercarcinoom (een kwaadaardig gezwel in nierbekken en/of urineleider);
- niersarcoom of Wilms-tumor (een kwaadaardig gezwel dat voornamelijk bij kinderen en jongeren voorkomt).

In alle gevallen geeft een gezwel in de nier pas laat klachten. Dat komt omdat er relatief veel ruimte is rondom de nier. Pijnklachten treden pas op wanneer er ruimtegebrek optreedt. Als een gezwel groter wordt, is bloedverlies in de urine meestal het eerste teken dat er iets mis is. Bij een nierbekkengezwel of een gezwel in de urineleider bevindt de afwijking zich in de afvoerweg van de urine. In die situaties ontstaan eerder klachten.

Hoe wordt een nier verwijderd?

Voor de verwijdering van een nier moet altijd een operatie plaatsvinden.

De ingreep

Vorbereiding

Het preoperatief bureau

Vanuit de polikliniek en vóór de opname in het ziekenhuis wordt u doorverwezen naar het preoperatief bureau. Het is belangrijk om u als patiënt zo goed en veilig mogelijk voor te bereiden op de ingreep en de vorm van anesthesie die nodig is. Hiervoor is preoperatief onderzoek nodig.

Door dit onderzoek is de kans op problemen tijdens en na de ingreep zo klein mogelijk. Meer informatie leest u in onze folder '[Anesthesie en preoperatief onderzoek](#)'.

Anesthesie

De ingreep geschiedt meestal onder algehele anesthesie (narcose). De anesthesist zal dit met u bespreken. Meer informatie over de gang van zaken vóór, tijdens en na de anesthesie krijgt u via het preoperatief bureau en leest u in onze folder '[Anesthesie en preoperatief onderzoek](#)'.

Nuchter

Voor de ingreep moet u nuchter zijn. Wat dit betekent kunt u lezen in onze folder '[Anesthesie en preoperatief onderzoek](#)'.

Bloedverdunners

Als u bloedverdunnende middelen zoals acenocoumarol (Sintrom®), fenprocoumon (Marcoumar®) of aspirine slikt moet u deze in overleg met de trombosedienst enkele dagen voor de operatie stoppen. Als u het slikken van de bloedverdunnende middelen weer hervat, gebeurt dit ook in overleg met de trombosedienst.

Voor de operatie

U wordt opgenomen op de afdeling Urologie. Een verpleegkundige voert een opnamegesprek met u. Tijdens of na het opnamegesprek wordt een aantal controles gedaan: bloeddruk, temperatuur, hartslag, gewicht, urine en bloed.

Om de vorming van trombose (bloedstolsels) te voorkomen krijgt u iedere dag een fraxiparine-injectie. Om beter te kunnen slapen schrijft de anesthesist u eventueel rustgevendende of slaapmedicatie voor. Op de operatiedag zelf krijgt u deze middelen eventueel ook (eveneens voorgeschreven door de anesthesist). U dient de dag van de operatie nuchter te zijn.

Naar de operatieafdeling

Een verpleegkundige brengt u naar de wachtruimte van de operatie afdeling. Hier worden uw gegevens gecontroleerd. U verblijft hier tot u naar de operatiekamer gaat.

Daar krijgt u een infuus. Nadat u onder narcose bent (volledige verdoving) plaatst de arts een blaaskatheter. Dit is een slangetje in de urinebuis om de blaas leeg te maken. Vervolgens start de operatie.

Verschillende operatiemethoden

Afhankelijk van de aard van de nierafwijking zijn er verschillende methoden om de nier tijdens de operatie te bereiken. De meest toegepaste methoden worden hierna beschreven. De methode die wordt uitgevoerd bespreekt de uroloog vooraf met u.

De operatietechniek

Laparoscopisch:

Bij de laparoscopische techniek (kijkoperatie) worden enkele kleine sneetjes van ongeveer één centimeter in de buikwand en de flank gemaakt. Door middel van laparoscopische instrumenten wordt de buik gevuld met gas. Op deze manier kan de uroloog de nier goed bereiken. Deze ingreep duurt ongeveer 2 uur. Of de laparoscopische nierverwijdering kan worden toegepast is sterk afhankelijk van het soort nierafwijking. Een groot voordeel van deze manier van opereren is dat u snel herstelt, mede omdat de uroloog maar een paar kleine sneetjes in het lichaam maakt. Als deze methode niet kan worden toegepast moet de uroloog de nier via een open procedure verwijderen.

Open procedure:

Bij de open procedure maakt de uroloog een snede van ongeveer 20 centimeter ter hoogte van de onderste rib. Via deze snede wordt de nier verwijderd. Deze ingreep duurt ongeveer een uur.

Na de operatie

Na de operatie wordt u naar de recovery, de uitslaapkamer, gebracht. Als u daar bent aangekomen dan nemen wij, als u dat wilt, contact op met uw contactpersoon.

Op de recovery controleren wij uw temperatuur, bloeddruk, polsslag, zuurstof en hart. Zodra deze stabiel zijn en u goed aanspreekbaar bent gaat u terug naar de afdeling. U heeft een infuus, een zuurstofslangetje voor zuurstoftoediening, een katheter en een wonddrain. De wonddrain is een slangetje waarmee overtollig wondvocht en bloed uit het operatiegebied kan afvloeien.

Door de narcose liggen uw darmen tijdens de operatie stil. Zij hebben ook na de operatie wat tijd nodig om weer op gang te komen. Hierdoor kan de maag geen maagsappen afvoeren. In verband hiermee brengen wij tijdelijk een maagsonde in. Dit is een slangetje via de neus naar de maag.

Afhankelijk van uw herstel worden de wonddrain, de blaaskatheter en de maagsonde in de loop van de week verwijderd.

Verdere controles

Bij iedere operatie is er kans op een (na)bloeding of een wondinfectie. Om alert te zijn op een mogelijke bloeding meten wij regelmatig uw bloeddruk, bloedwaarden en temperatuur.

Om de functie van de overgebleven nier te bewaken houden wij ook een vochtbalans bij. Hierbij wordt bijgehouden hoeveel vocht er in en uit het lichaam gaat. Ook kan het zijn dat de darmen moeite hebben op gang te komen na de narcose. Om de darmen de kans te geven rustig te herstellen bekijken we met u uw dieet van dag tot dag.

Een mogelijke complicatie is het ontstaan van longontsteking. Omdat het operatiegebied hoog in de romp zit kan de ademhaling pijnlijk zijn. U kunt dan moeite hebben met doorademen. Dit verhoogt de kans op een longontsteking.

Complicaties en bijwerkingen

Ondanks de zorgvuldigheid waarmee gewerkt wordt kan toch een aantal complicaties en/of bijwerkingen optreden.

Algemene complicaties na een operatie

- nabloeding
- koorts
- het op gang komen van de darmen na de operatie

Specifieke complicaties na het verwijderen van een nier

- darmletsel
- letsel van lever of milt
- verslapping van de spieren rond het wondje

Weer thuis

Het hangt van verschillende factoren af hoe snel u zich weer 'de oude' voelt. Hierbij spelen uw leeftijd, algemene conditie en de aard van de operatie een belangrijke rol. In principe functioneert u, afhankelijk van het genezingsproces, na verloop van tijd weer zoals u dat gewend was. U mag alles eten en drinken, en u wast zich of u doucht zich zoals u gewend was. De wondjes hebben bij een normale genezing geen speciale verzorging nodig. Na ontslag blijft u onder controle op de polikliniek, waar ook het resultaat van het onderzoek van het verwijderde weefsel met u besproken zal worden.

Vragen

Heeft u na het lezen van deze informatie nog vragen, dan kunt u ze stellen tijdens het eerstvolgende bezoek of contact opnemen met:

Polikliniek Urologie		
Locatie Venlo	Routennummer 68	☎ (077) 320 68 33
Locatie Venray	Routennummer 44	☎ (077) 320 68 33

In VieCuri Medisch Centrum stimuleren we onze patiënten om meer te bewegen, zowel vóór, tijdens als ná hun ziekenhuisopname. Meer informatie: www.viecuri.nl/bewegen

VieCuri Medisch Centrum

Locatie Venlo

Tegelseweg 210
5912 BL Venlo
☎ (077) 320 55 55

Locatie Venray

Merseloseweg 130
5801 CE Venray
☎ (0478) 52 22 22

www.viecuri.nl

Bekijk uw medische gegevens op www.mijnviecuri.nl